

Ìwé èkó Ontario: Èkó imò ijìnlẹ sáyènsì (SNC1W)

Èkó yìi gbèrò láti ẹ̀ irànlówó fún àwọn ọmọ ilé-ìwé láti jinlẹ̀ ọ̀yẹ̀ wọn lórí àwọn èrò inú imò ìṣẹ̀dálẹ̀, kẹ́mísítírì, Físíkìsì àti imò sáyènsì ayé àti sánmò, bákán nàà kò bí a ti n so sáyènsì mó onà ẹ̀rọ, àwùjọ àti àyíká.

Àwọn irètí

Àwọn bótìni imòràn/àwọn èrò nlá

A. Àwọn ogbón sáyènsì, onà ẹ̀rọ, imò ẹ̀rọ àti ìṣirò, Àwọn iṣẹ̀ àti àwọn àsoṣò.

- Lo àwọn ilàna imò ijìnlẹ̀ sáyènsì àti ilàna àpẹ̀rẹ̀ imò ẹ̀rọ nínú iwádíí wọn láti sàgbékalẹ̀ ijìnlẹ̀ ọ̀yẹ̀ imò sáyènsì tí wọn n kọ̀ àti láti lò àwọn ogbón ìṣẹ̀dà láti ẹ̀ àwòṣe àwọn èrò sáyènsì àti àwọn ibáṣepò.
- Ẹ̀ itupalẹ̀ bí àwọn èrò sáyènsì àti àwọn ilàna ẹ̀ lẹ̀ di lílò ní àwọn ọ̀nà iwúlò láti kojú àwọn ọ̀ràn-gidi ayé àti nínú àwọn iṣẹ̀ lókan-ò-jòkan àti Ẹ̀pẹ̀júwe àwọn ilówòsì sáyènsì láti ọ̀dọ̀ àwọn èniyàn tí ó ti ní irírí ayé lóríṣíríṣi.

- *Iwádíí ijìnlẹ̀ sáyènsì*
- *Ìdànnkanwò ijìnlẹ̀ sáyènsì*
- *Onírú onímò ẹ̀rọ*
- *ìṣẹ̀dà*

B. Imò ìṣẹ̀dálẹ̀ – Ilólúpò alágbéroró àti iyípadà aféfẹ̀

- Ẹ̀ àyèwò àwọn ipa iyípadà aféfẹ̀ lórí idúróṣinṣin ilólúpò àti lórí oríṣíríṣi agbègbè àti Ẹ̀pẹ̀júwe àwọn ọ̀nà láti dínkù àwọn ipa wònyí.
- Ẹ̀ àfihàn ọ̀yẹ̀ imúdàgbà àti àjòṣepò tí àwọn agbègbè ilólúpò àti bí àwọn iyípo ogbààyègbéwò àti agbára ẹ̀ ní sà̀n nípàsẹ̀ àwọn Ilólúpò.

- *Àgbéroró àyíká*
- *Ìwòntúnwònsí imúdàgbà àwọn agbègbè ilólúpò*
- *Ìyípo tí ogbààyègbéwò*
- *Ẹ̀sìsàn tí agbára*
- *Àwọn ààyè méré̀n tí ayé*
- *Ìyípadà aféfẹ̀*

D. Kẹ́mísítírì – Ìṣẹ̀dà tí ogbààyègbéwò

- Ẹ̀ àyèwò àwọn ipa àwùjọ, àyíká àti ètò ọ̀rọ̀ ajé lórí lílò àwọn èròjà aláilábùlù, àdàpò kẹ́míkà àti àwọn ọ̀nà ẹ̀rọ̀ tí ó rí mọ̀.
- Ẹ̀ àfihàn ọ̀yẹ̀ tí ogbààyègbéwò pẹ̀lú ilàna tí èròjà idiròmó aláifojúrí, àwọn ohun iní aláifojúrí àti tí Kẹ́míkà fún èròjà aláilábùlù tí ó wọ̀pọ̀ àti ìṣètò àwọn èròjà aláilábùlù nínú àtẹ̀ èròjà.

- *Àwọn èròjà idiròmó aláifojúrí*
- *Àdàpò kẹ́míkà*
- *Àtẹ̀ èròjà*
- *Ogbààyègbéwò*
- *Èròjà aláilábùlù (ètò atọ̀mù àti àwọn àbùdá)*

E. Físíkìsì – Àwọn ilàna àti ohun èlò tí itànná

- Ẹ̀ àyèwò àwọn ipa àwùjọ, àyíká àti ètò ọ̀rọ̀ ajé tí ìṣelọ̀pọ̀ agbára itànná àti ẹ̀ Ẹ̀pẹ̀júwe àwọn ọ̀nà láti ẹ̀ àṣeyọ̀rì lórí àwọn iṣẹ̀ alágbéroró.
- Ẹ̀ àfihàn ọ̀yẹ̀ tí ìṣẹ̀dà àdijọ̀ itànná pẹ̀lú àwọn àbùdá mọ̀nàmóná aláisúnra àti ìsán àrà mọ̀nàmóná.

- *Agbára itànná*
- *Agbára tí ó ẹ̀ é sọ̀dòtun*
- *Agbára tí kii ẹ̀ é sọ̀dòtun*
- *Ìṣe alágbéroró*
- *Àwọn agbára imúnáwá*
- *Mọ̀nàmóná aláisúnra*
- *Ìsán àrà mọ̀nàmóná*

E. Imò Sáyènsì ayé àti sánmò – Iwákiri sánmò

- Ẹ̀ ìṣirò àwọn ipa àwùjọ, àyíká àti ètò ọ̀rọ̀ ajé tí iwákiri sánmò àti tí àwọn ọ̀nà ẹ̀rọ̀ tí ó wá láti iwákiri sánmò.
- Ẹ̀ àfihàn ọ̀yẹ̀ tí àwọn ẹ̀yà, àwọn àbùdá àti àwọn ìṣẹ̀lẹ̀ tí ó sọ̀ mi tí ètò dọ̀rùn àti àgbányé àti pàtàkì sí àwọn ilàna ní ayé.

- *Iwákiri sánmò*
- *Ọ̀nà ẹ̀rọ̀ titun*
- *Ètò dọ̀rùn*
- *Àgbáyé, dọ̀rùn àti ayé*